

Napokon smo dobili FINA-ine podatke o rezultatima poslovanja hrvatskih poduzetnika. Puno optimizma, puno vedrine samo zato jer smo udvostučili dobit. Ta varljiva, ukoliko je ne promatramo dugoročno, kategorija, pa povećanje suficita na tekućem računu platne bilance, što je rezultat vrijedan poštovanja, bili su dovoljni da se pokrene stari dobri hrvatski optimizam kako su granice naših postignuća samo nebo. To se uobičajeno naziva euforijom. Tu smo odista dobri. Međutim, investicije kao putokaz kretanja gospodarske aktivnosti u budućnosti ukazuju nam da smo prilično ranjivi.

Rast društvenog proizvoda za 1,6% (od 328 na 334 milijarde kuna) objektivno nije neki rezultat. Što više, u hrvatskom slučaju svaki rast gospodarstva ispod 3% nije dostatan da servisira inozemne obveze što znači da manji rast gospodarske aktivnosti od 3% rezultira dodatnim osiromašanjem hrvatskih građana. Toliko o impresivnim postignućima u prošloj godini. Međutim, suficit na tekućem računu platne bilance od 2,93 milijarde eura ili gotovo 17,5 milijardi kuna vrijedan je svakog poštovanja jer predstavlja više od 5% BDP-a. (Usput rečeno ostvareni rezultat možemo zahvaliti smanjenoj kreditnoj politici poslovnih banaka. Drugim riječima nerazumna internacionalizacija bankarskog sustava donijela je mnoge probleme u prošlosti koji će nas pratiti, uz nove probleme, i u budućim razdobljima.) To je odista veliki rezultat jer, ne treba zaboraviti, da je Lijepa naša bilježila korinični deficit na tekućem računu platne bilance od 1995. do 2013. godine. Nije to bio mali deficit bio je to ozbiljan i zabrinjavajući deficit koji je često istican kao rezultat npromišljene politike tečaja. U tome ima više od zrnca istine, ali nije cijela istina.

U tom je ozračju bilo za očekivati veliki investicijski bum. Međutim, to se nije dogodilo. Upravo suprotno investicijska aktivnost u 2015. godini je bila na zabrinjavajuće niskoj razini. Pogledajmo podatke. U odnosu na 2014. godinu investicije su se povećale za svega tri milijarde kuna (sa 35 na 38 milijardi kuna). U donosu na društveni proizvod investicije u 2015. godini su iznosile svega 11,4% (2014. 10,6%). To je objektivno niska razina investicija. Valja imati u vidu da je dinamika promjena proizvodnih procesa sve brža što zahtjeva sve intenzivnije investiranje. Umjesto nekadašnjih deset pa i dvadeset godina danas svjedočimo tehnološkim promjenama svakih pet do sedam godina. Investiranje je, pored cjeloživotnog obrazovanja, temeljna poluga povećanja konkurentnosti.

Pravo stanje o investicijskoj aktivnosti doznajemo kada investicije usporedimo s amortizacijom. Ta je usporedba tragična. Pogledajmo podatke. U 2015. godini iznos obračunate amortizacije iznosi 32 milijarde kuna što znači da nove investicije iznose svega šest milijardi kuna. Zanimljivo! Ni prethodna, 2014., godina nije bila bolja jer su nove investicije iznosile 35 milijardi kuna ili svega za pet milijardi kuna više od amortizacije. Takva investicijska aktivnost ne osigurava stabilno gospodarenje, već, sa zaostatkom, praćenje gospodarskih kretanja u EU.

Iluzija o investicijskoj aktivnosti u Lijepoj našoj

Autor Guste Santini

Petak, 22 Srpanj 2016 17:23

Gospodo političari bilo bi dobro da u ovoj predizbornoj utrci kažete ponešto o povećanju samofinanciranja gospodarstva na način kako to zagovaram od uspostave Lijepe naše. Marx je rekao: „Akumulirajte, akumulirajte u tome je sav Mojsije i proroci“. Mi smo restaurirali kapitalizam pa je red da se ponašamo po pravilim kapitalističkog načina privređivanja.